

Magjari marajo in gorijo za take Bismarkove namere. Kajti ravno Bismark in jegovi listi jih najbolj priporočajo. — Ogerski državni zbor je tudi sprejel vse postavbe za novo nagodbo in tako je na 10 let po 2letnem trganju in kreganju vendar enkrat dognana. Sedaj se zopet govori, da bodo naši nemški-liberalni ministri vendarle odstopili, vsaj baron Lasser. Ali zamena posameznih ministrov nam ne pomaga nič, vsa sistema se mora spremeniti. Minister Stremajer je dijakom na gimnazijah in realkah poskušnje zrelosti (mature) znatno polajšal, izpit iz verozakona pa odpravil. — Jako nam neugodne kupčijske nagodbe z Nemčijo in Italijo se nemorejo sedaj z boljšimi zameniti in ostanejo stare še veljavne do novega leta. — Na Českem so zasledili nekaj socialističnih in drugih tajnih društev in zarot; par ljudi so že zaprli. Na Tirolskem je bil grof Schafgotsche od porotnikov, skoro samih mestjanov iz Botzena, na 3 mesece v ječo obsojen, ker je pri nekem pol. shodu govoril zoper „freimaurerske“ šole; grof se je pritožil zoper rabsodbo. V Zagrebu pa so porotniki nekrivega spoznali judovskega urednika Agramer-Presse, ki je bil tožen, da je tajil Boga in neumerjočnost duše in tiste za „trapeže“ imel, ki še na ove resnice verjejo. — V Ljubljani so v mestnem zastopu imeli hudo prasko; nemška večina je sklenila pri slovenskih otrocih v ljudskih šolah ukazati v nemškem jeziku podučevati in z otroci le nemški govoriti, slovenska menjšina se je krepko temu posilnemu ponemčevanju ustavljala in ko nič ni pomagalo, zbornico zapustila. — Perzijski šah pride 5. jul. iz Pariza na Dunaj. — Svitli cesar se bodo meseca avgusta mudili na Českem, kder se bodo sešli z nemškim cesarjem, če se ta res pride v Toplice zdraviti. — O tem, kako in kam se vojaki pod orožje sklicujejo, le malo poizvemo in še tega objaviti ne moremo!

Vnanje države. Sv. oče Leon XIII. so vendar pretečeni teden nekoliko zboleli, enkrat so tako omedleli, da so bili precej dolgo brez zavesti; hvala Bogu, sedaj jim je zopet bolje. V Rimu, in tudi drugod po Italijanskem, bile so nove srenjske volitve; katoličani so tu pa tam zmagali zoper liberalce, ali opraviti nič ne morejo, ker niso složni in mnogo za volitve ne marajo: zapravljeni liberalci se bodo torej še dalje v srenjskih zastopih šopirili na škodo davkeplačilecem. — Španjska mlada kraljica je umrla, ker se njej je kri v prsih razlila. — Francozi obhajajo 30. julija narodno svečanost zavolj sijajne svoje svetne razstave v Parizu; tudi se Nemcem rogajo, da je med temi začel socializem strašno divjati, celó zoper kraljevsko rodbino. No, Francozi se pač nimajo zakaj rogati, ker jim samim ogenj socializma pod nogami tle, Francoska je sama po freimaurerjih in socialistih strašno razjedena in razdevana. — Angleži so se bržčas z Rusi pogodili, ker ne upijajo več toliko po vojski zoper Rusijo, kakor pred enim

mesencem. — Prestolni princ in sedaj namestnik nemškega cesarja je pri nastopu nove službe izrekkel, da se bode trdno držal dosedanje politike svojega očeta in jegovih prednikov. To se pa reče, da bodo nemški katoličani še dalje trpeli surovo preganjanje. Znamenito je tudi to, da je ta princ ministra Falka, glavnega „kulturoborca“ nalašč pridržal, čeravno ga je obstreljeni Viljelm hotel nagnati. Cesarju se le po malem vračajo moči, toda smrtna nevarnost je premagana. Po celi Nemčiji šumi in hrumi silna volilna borba: liberalci, katoličani, konservativci (lutovski) in socialisti se borijo močno med seboj. — Ruski car namerava priti v Berlin nemškega cesarja obiskovat.

Turške homatije. Nekaj časa bilo je misliti, da se bo iz kongresa v Berlinu rodila svetovna vojska. Vendar sedaj zopet bolj po miru diši. Rusi so namreč Angležem pritrdili, da se osnuje dvojna Bolgarija; severna Bolgarija, skoro popolnem neodvisna od Turkov, in južna Bolgarija od Strume do Tundže na južni strani od Balkana; ta bi dobila kristijanskega kneza, vendar podložnega turškemu sultanu, Varna, Šumla in Sofija prišle bi pod severno Bolgarijo. Grkom slabo kaže; če dobijo Kandijo, zamorejo zadovoljni biti. Turki se močno kujajo in še niso v nič privolili, zastran Bosne in Hercegovine pa še se ni razgovarjalo veliko. Priprava na boj se povsod nadaljuje. Angleški vojaki, ki so se iz Indije pripelali v Malto, vedno tožijo o zimi, čeravno je tako vroče, da gorkomer kaže po 20° R. No., v vojski zoper Ruse v Bolgariji bi ti indijski junaki vsi zmrznili.

Za poduk in kratek čas.

Bosna.

I. Če je kedaj nesreča, kakor mora, tlačila pametno ter edino opravičeno politiko avstrijskega staroslavnega cesarstva, tako moramo priznati, da se je to godilo zadnja leta. Sosedna Turčija bila nam je od nekdanj najstrahovitnejša neprijateljica. Groza obhaja človeka, ako le nekoliko pomisli, kaj so naši predstari od teh divjakov pretrpeli. Najslavnije strani avstrijske zgodovine so popisane z poročili o junaških bojih zoper Turka. Na milijone tlačenih kristijanov je od Avstrije pričakovalo odrešenja in osvobojenja izpod jarma mohamedanskih zverin. Ali kaj se je zgodilo? Blizu 100 let bo skoro preteklo, odkar so avstrijski politikarji začeli sumljivo gledati na uboge turške kristijane, vedno bolj so se sprijaznovali z turškim sultanom, lani so po svojih listih in celó v delegacijah povdarjali potrebo obstanka Turčije v dosedanjih mejah. Prav ogenj v strehi pa je bil, ko je ruski car Avstriji ponudil, naj ta vzame sosedno Bosno in Hercegovino. Vse kar spada v Avstriji magjarske in nemško-ustavoverne stranki, je na glas upijalo: „pustite Bosno, ne taknite se

Hercegovine, ne skrunite svetih pravic, ne žalite mednarodnih razmer, ki priznavajo turškemu sultanu lastninsko pravo do omenjenih dežel, pustite Turkom revno Bosno, privoščite mu izstradano Hercegovino, ne tirjajte, da bi Avstrija ti dve deželi vzela in si tako le samo Bog vedi še koliko stroškov, nadlog in zadreg nakopala; dobička bi nobenega ne imela. Slovanov imamo že itak toliko, da jih komaj k steni tiščimo; kaj bo, če še teh bosenskih in hercegovinskih klatežev pridobimo? Vrh tega, kaj hočemo početi z ubogo deželo? Denarjev bodemo zapravili, da bo grdo, dobička pa nobenega ne bodemo imeli.“ Tako blebetajo naši nemški in magjarski politikarji ter jasnej resnici v oči bijejo. Resnica namreč je, da bi Bosna in Hercegovina združena z Dalmacijo, Slavonijo, Hrvatsko, oziroma z Slovenijo, bila nepremagljiva obramba in zasloba Avstriji. Resnica je, da Bosna ni uboga, ampak le nesrečna dežela, ki bo, enkrat rešena turških roparjev, hitro si opomogla, okrepila in obogatila. Zemlja je namreč neizmerno lepa in rodovitna. To nam potrjujejo celo nemški potniki, če jih slovanožrečne muhe ne motijo. Eden takih pametnih Nemcev piše o Bosni prilično sledeče: „Bosna z Hercegovino in Novopazarskim okrajem stoji izobraženej Evropi najbliže. Dežela je polna raznih zakladov, ima rodovitno zemljo, živine, lesa, rudnin, vodá, čudovitno lepih krajev tako, da jej bo težko najti enako krasnih. Toda vse je tako zapuščeno in zanemarejeno, da se potniku dozdeva, kakor da bi potoval v pustinjah znotranje Azije. Tudi so Evropejci o tej tako bližnji in prekrasni deželi tako slabo poučeni, da jo, zlasti naši trgovci, obrtniki in fabrikanti, vse premalo poznajo. Na blizu 1130 □ miljah živi samo 1,200,000 ljudi, t. j. komaj 1000 na 1 □ milji ali na 4 ure dolgem in 4 ure širokem kosu. Pri nas jih živi na 1 □ milji po 2000—4000. Poljedelstvo je še vse, kakor je menda nekdanj bilo pred vesoljnim potopom; malo zemlje se obdeluje; goste šume in zapleteno grmovje pokriva večji del bosenskih poljan. Grčav kos drevesa se vzame ter ž njim zemlja nekoliko razrova; temu pravijo: orati. Pravega lesenega še menje pa železnega pluga ne poznajo; namesto mlatičev in cepov so jim konji in konjska kopita. Zmlačena slama se pušča pod milim nebom. Turški grajščak (beg) ne dela nič, podložni kristijanski kmet (raja) pa le toliko seje, kolikor mu je za skrajno potrebo in za davek grajščakom dosti. Toda zemlja je rodovitna in se redno pušča vsako drugo leto za prabo. Raste pa pšenica, rž, ječmen, oves, najbolje stori kuruza. Vina ne pridelujejo, čeravno bi za vinorejstvo bilo prekrasnih leg. Po apninskem svetu nahaja se mnogo vinike, katera bujno raste. Murbina drevesa bi brez dvombe tudi storila. Duhana ali tobaka pridelujejo le za lastne potrebe, ki je pa kaj izvrsten. Sadje v Bosni je tudi lepo, čeravno sadunosnih dreves nihče ne izreja in ne snaži, kakor pri nas. Bosno pokrivajo veliki gozdi,

v katerih še nikoli ni zapela nobena sekira. Turška država si prisvaja lastništvo. Največje bogastvo prebivalcem so: goveja živina, ovce, koze, redkeje tudi svinje. Paše so zares lepe in živinoreja bi se mogla kmalu povzdigniti; tudi se nahaja okoli Mostara precej izvrstno govejo pleme; goveda so velika in težka. Lov je popolnem prost, vsak lahko gre na lov in si nastreli, česar si hoče in more. Po gozdih in šumah mrgoli divjih svinj, jelenov, srn, zajcev, in lisic, po planinah tudi medvedov, volkov in risov ali ostrovidov, potoki so polni rib in rakov, planinske vode imajo mnogo lepih in dobrih postrv. (Dalje prihodnjič.)

Smešničar. 26. Dober vzrok. K nekemu kmetu pride se človek v srednjih letih za blapca ponujat. „Kako vas bom vzela,“ pravi kmet, „če vas prav nič ne poznam!“ — „Ravno zato sem se prišel ponujat,“ odgovori prvi, „kdor me pozná, bi me tako ne vzela.“ Brencelj.

Razne stvari.

(Slov. Gospodar ima zavolj Seidla) sodnijsko razpravo pred porotniki v Celju v sredo 10. julija. Porotniki so tisti, ki so bili v 24. šte. „Slov. Gosp.“ objavljeni, le prof. Merwart, Wilhelm Langer in Griessmayer izostanejo; dr. Feldbacher pa odpadne, ker je Seidlovo tožbo sestavil in vložil. Seidla baje zagovarja izvrstni advokat Neumayr v Gradcu. „Slov. Gosp.“ pa še nima nobenega gotovega!

(Telegram „Slov. Gospodarju“): 16letna gospodična Marija Tribnikova je 24. jun. dunajski konservatorij z najboljšim uspehom dovršila ter pri javnem konkurzu priborila prvo zlato svetinjo.

(Za dijaško semenišče) so darovali č. gg. Jakob Pečnik kaplan 20 fl., Jan. Aleks. Simonič kaplan 50 fl., Franc Škorjanc kaplan 10 fl., Matija Sternad župnik 25 fl., Janez Bohanec kaplan 10 fl., Ljubenski farmani 10 fl. 80 kr. Mica Kovač v Ljubnem 1 fl. 20 kr. in sreberno dvajsetico, Franc Rath čez 200 knjig.

(Dopis iz Ljubna) v 21 šte. „Slov. Gosp.“ nam ni poslal č. g. Ivan Bohanec, kar poprošeni tukaj potrdimo.

(Razpisane so srenje) Lahovec in Koračič tako, da pridejo Peršetince k Koračiču, Lahovec ostane srenja za se.

(Dva adjunkta), ki sta se letos na god sv. Jožefa pri Celju ostudno obnašala, bila sta kaznovana in zgubila svojo službo.

(Konfiscirani) bili so eden den, namreč 15. jun. listi Grazer-Volksblatt (zavolj volitev v Belgiji). Tagespost, Steirer Sepl, in v Celovcu „Besednik“ zavolj neke pesmi o Boštijanu.

(Gostov) v Slatini bilo je letos do 25. jun. 316, Dobrni pa 227.

(Kako strelovode poskušati) ali so še dobri ali ne, je posebno orodje (elektro-magnetično) izumil in napravil g. Pirh, ključar v Mariboru.

(Zlati križec) za zasluge prejel je g. Mih. Červ, nadučitelj v Gornjem gradu.